

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Харківського національного університету радіоелектроніки

«03» квітня 2025 року

місто Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання в місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Лисаков Владислав Віталійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Деркач Діана Віталіївна – представник громадськості;

Синявіна Марина Миколаївна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток № 7 Харківського національного університету радіоелектроніки (фото 1).

Повна адреса об'єкта моніторингу: проспект Людвіга Свободи, 51-А, місто Харків, Харківська область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Міністерство освіти та науки України.

Керівник МТП: Товста Олена Іванівна, завідувач гуртожитку.

Об'єкт зареєстровано в переліку місць тимчасового проживання ВПО.

Моніторинговий візит проводився в присутності завідувачки гуртожитку, Товстої Олени Іванівни.

Попередній моніторинговий здійснювався 07 листопада 2023 року.

Розташування

МТП розташоване в дев'ятиповерховій будівлі, що знаходиться в межах доступної близькості до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема станції метро «Перемога», зупинок тролейбусів і трамваїв (500 м), комунального закладу «Харківський ліцей № 159» Харківської міської ради (1200 м), Харківської міської поліклініки № 8 (1000 м), Харківської загальноосвітньої школа I-III ступенів № 150 (1400 м), Харківська міська дитяча поліклініка № 14 (1100 м).

Наповненість

МТП розрахований на перебування 250 ВПО. Станом на момент моніторингу МТП в ньому перебуває 244 ВПО, з яких 118 жінок, 91 чоловіків, 35 дітей. У гуртожитку проживає 120 осіб пенсійного віку і 11 осіб з інвалідністю, що є ВПО.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

З'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням усі мешканці уклали договір про користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб». При заселенні ВПО ознайомилися зі змістом договору про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування в МТП, а з правилами проживання ознайомилися при укладанні такого договору. Цей договір є строковим, адже його дія триває 6 місяців. Після спливу цього строку укладають додаткові договори на продовження проживання ВПО в МТП.

Також встановлено, що гуртожиток отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг ВПО.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Встановлено, що гуртожиток забезпечений централізованим електро-, теплопостачанням, водовідведенням. У МТП розміщено 4 бойлери на 200 л і 6 на 50 л бойлерів, що забезпечують постійну наявність гарячої води (фото 2). Також гуртожиток забезпечений генератором, що перебуває в справному стані, проте, за словами адміністрації МТП, його неможливо використати через малу потужність.

Харчування

ВПО харчуються самостійно. Загалом на поверхах і підповерххах МТП облаштовано 15 кухонних приміщень, що оснащені витяжками, холодильниками, чайниками, мікрохвильовими печами, електроплитами, мийками, столами (фото 3). Частина з цих приміщень обладнана шафами, полицями, а в них наявний кухонний інвентар. Також у МТП розміщено кулери в кількості 6 штук, що є загальнодоступними до користування. Додатково в МТП обладнано 2 фільтри для очищення води (фото 4).

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі та підповерсі МТП облаштовано санітарно-гігієнічне приміщення, всього – 15 таких приміщень. Кожне з них має засувки та поділено на дві kabіни, окремі для чоловіків і жінок. Також на першому поверсі МТП облаштовано 2 окремі душові кімнати, однією з яких користуються чоловіки, а іншою жінки. Кількість душових кабін у цих приміщеннях становить 4 для жінок і 7 для чоловіків і всі вони мають засувки.

Загалом у МТП наявні 15 пральних машин, що розміщені в кухонних, інших приміщеннях (фото 2). Встановлено, що МТП забезпечене 4 сушильними машинами, з яких лише 2 використовуються, хоча кожна з цих речей у справному стані. Також з'ясовано, що більша частина ВПО не використовує вищезазначене обладнання через відсутність знань про порядок користування ним, що зумовлює потребу проведення роз'яснювальної роботи з вказаного питання.

Протипожежна безпека

З'ясовано, що в будівлі МТП не обладнано укриття, натомість найближча споруда такого типу знаходиться в станції метро «Перемога».

На поверхах МТП розміщено пожежні рукави, плани евакуації (фото 5). Водночас на поверхах гуртожитку відсутні вогнегасники, оскільки вони

зберігаються на першому поверсі в кількості 32 штук. Один з вогнегасників розміщено в дитячій кімнаті. Аптечка для надання першої медичної допомоги зберігається в приміщенні охорони та в кабінеті завідувача гуртожитку, проте моніторинговою групою встановлено, що деякі медикаменти з неї потребують оновлення через сплив строку їхньої придатності, а самі аптечки потребують оновлення свого вмісту.

Безбар'єрність

Вхідна група будівлі МТП не обладнана пандусом. Окрім того, зовнішні сходи не облаштовані поручнями.

З'ясовано, що маломобільні групи населення поселяються на всіх поверхах МТП, а підйом та спуск між поверхами забезпечено сходами та ліфтом, що перебуває у справному стані. Окрім того, у гуртожитку наявні зависокі дверні пороги, що значно ускладнюють пересування МТП маломобільним групам населення (фото 6). У санітарно-гігієнічних приміщеннях і душових кабінах відсутні поручні, спеціальні сидіння або інші елементи розумного пристосування, що могли б бути використані маломобільними групами населення.

Умови в кімнатах

У МТП загалом облаштовано 112 кімнат. ВПО розміщуються в житлових приміщеннях для 2 або 3 осіб за ознаками родинних зв'язків, статі. Ці приміщення обладнані замками, ліжками, стільцями, столами, шафами, полицями, тумбами (фото 7). Температура за оцінкою ВПО і членів моніторингової групи в кімнатах комфортна. У МТП всі вікна металопластикові. При спілкуванні з ВПО з'ясовано, що вони умовами проживання задоволені.

Дозвілля

На 6 поверсі МТП облаштовані 2 дитячі кімнати і 1 лекційне приміщення (фото 8, 9). В одній з дитячих кімнат, де періодично навчаються діти, розміщено сторонні предмети, що не характерні для такого типу приміщення (фото 10).

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі МТП розміщено інформаційні буклети і стенди, на яких відображено різну довідкову інформацію. Комунікація між адміністрацією МТП та ВПО проводиться шляхом безпосереднього звернення охочих до завідувача або старости гуртожитку, що була обрана з-поміж ВПО. Також з'ясовано, що раніше був створений і активно використовується чат-група в мобільному застосунку для більш швидкого і зручного обміну інформацією між адміністрацією МТП і ВПО.

МТП періодично відвідують неурядові громадські організації, що забезпечують ВПО одягом, питною водою, мийними засобами, побутовою технікою, зокрема холодильниками, печами для приготування їжі (фото 11). Також МТП забезпечене дитячими візочками, які зберігаються неналежним чином, а відтак можуть бути не придатні для використання за такої потреби (фото 12).

З'ясовано, що ВПО, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання ВПО).

Медицина

ВПО укладають декларації із сімейними лікарями в закладах охорони здоров'я міста Харків. Також МТП щомісяця відвідують мобільні групи лікарів, що надають консультаційну і медичну допомогу ВПО.

Освіта

Діти шкільного віку навчаються як в дистанційному, так і в очному форматі. Дистанційно процес навчання діти проходять в закладах освіти міста Харкова і в громадах свого попереднього місця проживання. Діти забезпечені планшетами для здобуття освіти. Для проходження навчання діти можуть користуватися дитячими кімнатами, але більшість з них навчається у кімнатах свого проживання. Деякі діти навчаються очно в метрошколі.

Працевлаштування

Точна кількість офіційно працевлаштованих осіб невідома, проте приблизно їх не більше 6 осіб з числа ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 14 особами

Під час особистого спілкування з ВПО скарг про порушення їхніх прав не надходило.

Правопросвітницький захід проведено для 14 осіб

Проведено інформування ВПО щодо діяльності Уповноваженого, а також роз'яснено порядок і підстави звернення до цієї інституції за захистом своїх прав.

Загальні потреби МТП:

Адміністрація МТП висловила потребу в проведенні ремонтних робіт кухонних, санітарно-гігієнічних приміщень з 2 до 8 поверху, ганку, даху МТП, евакуаційного виходу, коридору від ізолятора до виходу з будівлі. Додатково повідомлено про необхідність облаштувати поручні на внутрішніх і зовнішніх сходах гуртожитку.

ВПО про свої нагальні не повідомляли.

Виконання попередніх рекомендацій:

За результатами попереднього моніторингового відвідування було надано наступні рекомендації:

1) опрацювати спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо забезпечення закладу електричними плитами у кількості 8 штук, холодильниками, а також заміни кімнатних дверей;

2) опрацювати питання щодо забезпечення безбар'єрного пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування.

Встановлено, що в МТП забезпечено достатньою кількістю електричними плитами, холодильниками, а потреби в заміні кімнатних дверей більше немає через виконання рекомендації.

Станом на момент моніторингу все ще залишається невиконаною рекомендація щодо забезпечення безбар'єрного пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також забезпечення безбар'єрного доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

1) облаштувати поручні на вхідній групі МТП;
2) опрацювати питання реконструкції порогів на шляху руху маломобільних груп населення із застосуванням у разі потреби підходів розумного пристосування

– внесення, коли це потрібно в конкретному випадку, необхідних і схожих модифікацій, коректив, що не становлять непропорційного чи невиправданого тягаря для цілей забезпечення реалізації або здійснення особами з інвалідністю нарівні з іншими всіх прав людини й основоположних свобод;

3) опрацювати питання звільнення дитячих кімнат від сторонніх предметів, що не використовуються ВПО для проведення свого дозвілля;

4) опрацювати питання облаштування санітарно-гігієнічних приміщень і душових кабін для осіб з інвалідністю або забезпечити їх розумне пристосування для користування маломобільними категоріями населення;

5) опрацювати питання належного зберігання та подальшого використання речей, переданих у МТП для потреб ВПО;

6) опрацювати питання розміщення вогнегасників на поверхах і підповерхах МТП у спеціально передбачених для цього місцях;

7) опрацювати питання регулярного оновлення медикаментів у аптечках першої медичної допомоги, а також їх належне укомплектування;

8) опрацювати питання проведення ремонтних робіт кухонних, санітарно-гігієнічних приміщень з 2 до 8 поверху, ганку, даху МТП, евакуаційного виходу, коридору від ізолятора до виходу з будівлі, а також облаштування поручнів на внутрішніх і зовнішніх сходах гуртожитку.

Керівник моніторингової групи:

**головний спеціаліст Відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Владислав ЛИСАКОВ

Члени моніторингової групи:

представник громадськості

Діана ДЕРКАЧ

**головний спеціаліст Відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Марина СИНЯВІНА

6
Додатки

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

